

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Galina Popovici împotriva Centrului Național de Expertize Judiciare cu privire la anularea refuzului și obligarea eliberării informației,
împotriva deciziei din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-400/24
NR. PIGD 2-21081227-01-3ra-14052024)*

Recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.245¹ din Codul administrativ.

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani – jud. V. Dodon
Curtea de Apel Chișinău - jud. V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru

02 octombrie 2024

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn,
Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Diana Stănilă, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 31 mai 2021 Galina Popovici a depus acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Centrului Național de Expertize Judiciare privind anularea refuzului și obligarea la eliberarea informației.

2. În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, se află într-un litigiu civil privind stabilirea modului de folosință a terenului situat pe strada E. Teodorovici, 2 din municipiul Chișinău, aflat pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. În cadrul aceluși litigiu de către Centru Național de Expertize Judiciare au fost efectuate două expertize expuse în Raportul nr. 2096 din 05 septembrie 2013 și în Raportul nr. 210-211 din 06 februarie 2019. În ambele rapoarte expertul a indicat literatura de specialitate utilizată.

3. La 19 martie 2021 reclamanta s-a adresat către Centrul Național de Expertize Judiciare cu cerere prin care a solicitat eliberarea copiilor următoarelor documente: metodelor și metodologia efectuării expertizei, instrucțiunilor și documentelor normative folosite la obținerea rezultatelor cercetării.

4. La 23 aprilie 2021 a primit răspunsul nr. 18 P/C din 21 aprilie 2021 prin care i s-a refuzat eliberarea acestor acte pe motiv că ele sunt de uz intern și nu se prezintă părților implicate în litigiu.

5. Reclamanta consideră că prezentul răspuns este neîntemeiat și ilegal, prin care se limitează dreptul la accesul liber la informație, cât și dreptul la apărare. Mai mult decât atât, prin răspunsul în cauză nu se face referire nici la un act normativ, nomenclator, prin care actele solicitate ar fi fost stabilite ca fiind de uz intern.

6. Astfel, la data 14 mai 2021 reclamanta a depus cerere prealabilă la Centrul Național de Expertize Judiciare prin care a solicitat eliberarea metodelor și metodologia efectuării expertizei, instrucțiunilor și documentelor normative folosite la obținerea rezultatelor cercetării din ambele rapoarte de expertiză

7. Totodată, ca fiind organ ierarhic superior, la data de 14 mai 2021 a depus cerere prealabilă similară și la Ministerul Justiției al R.M.

8. Până la data depunerii cererii de chemare în judecată nu a primit răspuns la cererile depuse.

9. Solicită reclamanta Galina Popovici constatarea ca fiind ilegal răspunsul Centrul Național de Expertize Judiciare nr. 18 P/C din 21 aprilie 2021 și încălcarea accesului la informații admis de Centrul Național de Expertize Judiciare în privința ei cu obligarea Centrului Național de Expertize Judiciare să-i elibereze metodele și metodologia efectuării expertizei, instrucțiunile și documentele normative folosite

la obținerea rezultatelor cercetării din Raportul de expertiză nr. 2096 din 05 septembrie 2013 și Raportul de expertiză nr. 210-211 din 06 februarie 2019.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin hotărârea din 20 octombrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins, ca fiind neîntemeiată, acțiunea înaintată de Galina Popovici.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

11. La data de 21 noiembrie 2022, în termenul prevăzut de lege, Galina Popovici a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, iar la 16 mai 2023 a prezentat motivarea apelului, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

12. Prin decizia din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Galina Popovici și menținută hotărârea primei instanțe.

13. Instanța de apel a conchis că cererea apelantei nu corespunde prevederile art. 12 alin.(2) lit.a) Legea privind accesul la informație, și anume că, cererea trebuie să conțină detalii suficiente și concludente pentru identificarea informației solicitate (a unei părți sau unor părți ale acesteia), însă la caz cererea reclamantei privind acces la informație este una generală, fără a fi indicate care acte sunt solicitate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 14 martie 2024, Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, a depus recurs, solicitând admiterea lui, casarea deciziei din 28 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

15. Recurenta a invocat că nu au fost constatate și apreciate pe deplin circumstanțele cauzei, precum și interpretarea eronată a normelor de drept material și procedural.

16. Decizia motivată a instanței de apel la data de 03 mai 2024 a fost notificată reprezentantului apelantei, avocatului Valentin Caisîn prin intermediul poștei electronice (f.d. 125) indicată în mandatul avocațional.

17. La 14 mai 2024 Curtea Supremă de Justiție a notificat Centrului Național de Expertize Juridice copia recursului.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

18. Art. 245 din Codul administrativ relevă că:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, dacă legea nu stabilește un alt termen.”

19. Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei contestată la 28 februarie 2024 și a notificat decizia motivată recurenteii la 03 mai 2024, iar cererea de recurs a fost depusă la 14 martie 2024. În condițiile enunțate, instanța de recurs conchide că recursul a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

- a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;
- b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;
- c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;
- d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;
- e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;
- f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

20. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

21. Art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

22. Din analiza prevederilor art. 245¹ – 246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă

un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

23. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

24. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

25. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn, nu conține obiecții de fapt. Or, recurenta *a omis să depună motivarea recursului, formulând doar solicitările sale în cadrul unui recurs nemotivat.*

26. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor factice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

27. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a

instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

30. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

31. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn.

32. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Galina Popovici, reprezentată de avocatul Valentin Caisîn.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă